

असंताप्यक्रजूकं वंशादिपुनर्वक्रीभवत्यतः शत्रुसंताप्यक्षमां कुर्यादिति शंबरस्य दैत्यस्य मतं ॥ ३१ ॥ स्वमतमाह नैतदिति ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ स्वीयान्बन्धून् हतानि वलोक्य प्रीत्यर्थं शोचेदित्याह
 मन्यते कर्षयित्वा तु क्षमासाध्वीति शंबरः ॥ असंतपंतु यद्धारुप्रत्येति प्रकृतिपुनः ॥ ३१ ॥ नैतत्प्रशंसं त्याचार्या न च साधुनि दर्शनं ॥ अक्रोधेना विनाशेन नियंत
 व्याः स्वपुत्रवत् ॥ ३२ ॥ द्वेषो भवति भूतानामुग्रो राजायुधिष्ठिरः ॥ मृदुमप्यवमन्यते तस्माद्दुभयमाचरेत् ॥ ३३ ॥ प्रहरिष्यन्प्रियं ब्रूयात्प्रहरन्पि भारत ॥ प्रहृत्य
 चरुपायी तशोचन्निवरुदन्निव ॥ ३४ ॥ न मे प्रियं यन्निहताः संग्रामे मामकैर्नरैः ॥ न च कुर्वन्ति मे वाक्यमुच्यमानाः पुनः पुनः ॥ ३५ ॥ अहो जीवितमाकांक्षे न्नेदृशो
 वधमर्हति ॥ सुदुर्लभाः सुपुरुषाः संग्रामेष्वपलायिनः ॥ ३६ ॥ कृतं ममाप्रियं तेन येनायं निहतो मृधे ॥ इति वाचा वदन् हंतुं न्यूजयेत्तरहोगतः ॥ ३७ ॥ हंतूणां माहता
 नां च यत्कुर्युरपराधिनः ॥ क्रोशेद्वाहुं प्रगृह्यापि चिकीर्षन् जनसंग्रहं ॥ ३८ ॥ एवं सर्वास्वस्था सुसांत्वपूर्वसमाचरेत् ॥ प्रियो भवति भूतानां धर्मज्ञो वीतभीर्नृपः ॥
 ॥ ३९ ॥ विश्वासं चात्र गच्छंति सर्वभूतानि भारत ॥ विश्वस्तः शक्यते भोक्तुं यथा काममुपस्थितः ॥ ४० ॥ तस्माद् विश्वासयेद् राजा सर्वभूतान्यमायया ॥ सर्वतः परि
 रक्षेच्च यो महीं भोक्तुमिच्छति ॥ ४१ ॥ इति श्रीमहाभारतेशांतिपर्वणि राज० सेनानीतिकथने द्वाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०२ ॥ ॥ ७३ ॥ युधिष्ठिर उवाच
 कथं मृदौ कथं तीक्ष्णे महापक्षे च पार्थिव ॥ आदौ वर्तेत नृपतिस्तन्मे ब्रूहि पितामह ॥ १ ॥ भीष्म उवाच अत्राप्युदाहरंती ममिति हासं पुरातनं ॥ बृहस्पतेश्च सं
 वादमिन्द्रस्य च युधिष्ठिर ॥ २ ॥ बृहस्पतिं देवपतिरभिवाद्य कृतांजलिः ॥ उपसंगम्य प्रच्छत् वासवः परवीरहा ॥ ३ ॥ इंद्र उवाच अहितेषु कथं ब्रह्मन् प्रवर्तेयम
 तंद्रितः ॥ असमुच्छिद्य चैवैतान्प्रियच्छेयमुपायतः ॥ ४ ॥ सेनयोर्व्यतिषंगेण जयः साधारणो भवेत् ॥ किंकुर्वाणं न मांजल्याज्ज्वलिताश्रीः प्रतापिनी ॥ ५ ॥ ततो
 धर्मार्थकामानां कुशलः प्रतिभानवान् ॥ राजधर्मविधानज्ञः प्रत्युवाच पुरंदरं ॥ ६ ॥ बृहस्पतिरुवाच न जातुकलहेनेच्छेन्नियंतुमपकारिणः ॥ बालैरासेवितं
 त्येतद्यदमर्षो यदक्षमा ॥ ७ ॥ न शत्रुर्विद्वतः कार्यो वधमस्याभिकांक्षता ॥ क्रोधं भयं च हर्षं च नियम्य स्वयमात्मनि ॥ ८ ॥ अमित्रमुपसेवेत विश्वस्तवदविश्वस
 न् ॥ प्रियमेव वदेन्नित्यं नाप्रियं किंचिदाचरेत् ॥ ९ ॥ विरमेच्छुष्कवैरेभ्यः कंठायासां श्ववर्जयेत् ॥ यथा वै तंसि कोयुक्तो द्विजानां सदृशस्वनः ॥ १० ॥

हंतूणामिति ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ विश्वस्तोजनः ॥ ४० ॥ ४१ ॥ इति शांतिपर्वणिराजध० नै० भारतभा० द्वाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०२ ॥ ॥ ७३ ॥ कथमिति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ व्यतिषंगेण
 मिश्रणेन युद्धेनेत्यर्थः साधारणो नियतः ॥ ५ ॥ प्रत्युवाच गुरुः ॥ ६ ॥ ७ ॥ विद्वतः सावधानः सार्धश्लोकः ॥ ८ ॥ ९ ॥ कंठायासान्मुखरत्वं वितंसः पक्षिबंधनोपायस्तदुपजीवीवैतंसिकः ॥ १० ॥